PIERWSZA ŁAWKA · GODZINY WYCHOWAWCZE · KLASY IV–VI

Integracja klasy na początek roku

Scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) dla klas IV–VI na początek roku: uczniowie poznają się przez bezpieczne ćwiczenia, które nikogo nie ośmieszają, wykonują wspólne zadanie w losowanych grupach i układają umowę klasową. Pomysły, jak przyjąć ucznia nowego w klasie. Karty pracy, karty zadań dla grup, plakat umowy klasowej i klucz.

Co jest w materiale

1	**Zanim zaczniesz i zasady rozmowy** Co przygotować, jak losować grupy i jak przyjąć ucznia nowego w klasie.	2 strony
2	**Scenariusz „Nasza klasa – razem od początku”** 45 minut: „Zamień się miejscem, jeśli…”, wspólne cechy w grupie, zadanie dla grup, umowa klasowa, runda jednym słowem.	45 min
3	**Karty dla uczniów** „Poznajmy się – bez presji” i „Jak dobrze pracować w grupie” (z kluczem).	2 karty
4	**Do druku** Karty zadań dla grup i plakat „Umowa naszej klasy”.	2 strony

Zanim zaczniesz

Poznajemy się przez to, co lubimy i co umiemy – nie przez to, co mamy. W ćwiczeniach nie ma pytań o rodzinę, wygląd, dom, pieniądze, wakacyjne wyjazdy ani prezenty. Takie pytania łatwo kogoś zawstydzają albo wykluczają.

Grupy zawsze losujemy (np. karteczki z kolorami). Dzięki temu nikt nie zostaje „ostatni wybrany”, a uczeń nowy trafia do grupy tak samo jak wszyscy.

Nie ma wyścigu. Nie nagradzamy grupy, która skończy pierwsza. Liczy się to, że każdy dołożył coś od siebie.

Wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj dla każdego ucznia karty „Poznajmy się – bez presji” i „Jak dobrze pracować w grupie”.
- Przygotuj losy do grup: karteczki w 5–6 kolorach (po 4–5 tego samego koloru). Wydrukuj i wytnij karty zadań dla grup.
- Plakat „Umowa naszej klasy” wydrukuj w A3. Przygotuj miejsce w sali – krzesła w kręgu albo wolną przestrzeń.

Uczeń nowy w klasie

- Przed zajęciami porozmawiaj z nim krótko: powiedz, co będzie się działo, i że nie musi nic opowiadać o sobie.
- Nie przedstawiaj go przed całą klasą jako „nowego” i nie stawiaj na środku. Przedstawia się tak jak wszyscy – imieniem.
- Po zajęciach zapytaj, jak się czuł. Na pierwsze tygodnie można wylosować dla niego „przewodnika” na przerwy – za jego zgodą.

Zasady rozmowy z uczniami

- **Nikt nie musi mówić o sobie.** Pytamy o sytuacje „wymyślonej osoby” albo „ucznia w podobnym wieku”. Uczeń zawsze może powiedzieć: „Nie chcę o tym mówić” – i nie pytamy dlaczego.
- **Mówimy o zachowaniach, nie o osobach.** Nie używamy imion kolegów z klasy, nie opisujemy prawdziwych zdarzeń ze szkoły.
- **Karty pracy zostają u ucznia.** Nauczyciel nie zbiera ich ani nie czyta bez zgody; chętni mogą pokazać, co napisali.
- **To, co mówimy w klasie, zostaje w klasie – chyba że ktoś jest w niebezpieczeństwie.** Jeśli uczeń powie o krzywdzie, postępuj według szkolnych standardów ochrony małoletnich i powiadom pedagoga lub dyrekcję.
- **Kończymy spokojnie** – ćwiczeniem oddechu albo krótką rundą „jedno słowo na koniec” i przypomnieniem, gdzie szukać pomocy.

Na co zwrócić uwagę i gdzie szukać pomocy

- Obserwuj przerwy: czy ktoś stale jest sam. Jeśli tak, porozmawiaj z nim w cztery oczy; w razie potrzeby poproś o wsparcie pedagoga lub psychologa szkolnego.
- Powieś umowę w widocznym miejscu. Co kilka tygodni zapytaj klasę: „Która zasada działa? Którą chcemy poprawić?”.
- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) – gdy coś cię martwi, boisz się albo nie wiesz, co zrobić; można też napisać na czacie na 116111.pl (całą dobę).
- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – bezpłatnie, bez podawania danych; czat na stronie brpd.gov.pl (całą dobę).
- **112** – numer alarmowy – gdy komuś grozi niebezpieczeństwo albo potrzebuje pilnej pomocy (całą dobę).

Podstawa programowa i zadania wychowawcze szkoły

- S24, najważniejsze umiejętności, pkt 6 – „praca w zespole i społeczna aktywność”
- S24, cele kształcenia ogólnego, pkt 11 – „kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość”
- N26, cz. IV, zagadnienia zajęć z wychowawcą, pkt 1, 5, 6 (kl. IV) – „tworzenie dobrych relacji w różnych społecznościach i przygotowanie do pełnienia różnych ról, w tym w rodzinie”; „podejmowanie refleksji na temat własnej roli w różnych wspólnotach”; „kształtowanie kompetencji społecznych i rozwijanie uważności na potrzeby różnych osób i grup”
- Edukacja zdrowotna IV–VI 5.8 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia zagadnienie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ich znaczenie w relacjach interpersonalnych, w tym rówieśniczych, rodzinnych i innych, rozwija umiejętności komunikacyjne”

Stan prawny w roku szkolnym 2026/2027

Zajęcia z wychowawcą – 1 godzina tygodniowo w każdej klasie IV–VIII (ramowe plany nauczania, Dz.U. 2026 poz. 1028). Własnej podstawy programowej nie mają; ich treść wynika z części ogólnej podstawy i z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (art. 26 Prawa oświatowego). W roku 2026/2027 klasa IV uczy się według podstawy z 2026 r. (N26, Dz.U. 2026 poz. 378), klasy V–VIII – według podstawy z 2017 r. w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 996 (S24).

Edukacja zdrowotna – od 1.09.2026 przedmiot obowiązkowy w klasach IV–VIII (podstawa w brzmieniu Dz.U. 2026 poz. 958). Część „Edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” jest osobnymi zajęciami, z których rodzice mogą zrezygnować (Dz.U. 2026 poz. 966). Dawny przedmiot „wychowanie do życia w rodzinie” zastąpiła edukacja zdrowotna (Dz.U. 2025 poz. 363). Te zajęcia wychowawcze nie dotyczą zdrowia seksualnego – uzupełniają edukację zdrowotną, nie zastępują jej.

Kryteria sukcesu

- Znam co najmniej dwie rzeczy, które łączą mnie z innymi z klasy.
- Wiem, co robić, żeby w grupie każdy mógł coś powiedzieć.
- Umiem podać jeden sposób, jak pomóc nowej osobie w klasie.
- Wiem, jakie zasady zapisaliśmy w umowie klasowej.

PIERWSZA ŁAWKA

Poznajmy się – bez presji

Pamiętaj: nie musisz mówić o sobie nic, czego nie chcesz. Każdy w klasie jest ważny – także nowa osoba.

1 **Zapisz trzy rzeczy, które łączą twoją wylosowaną grupę (np. ulubiona pora roku, zabawa, zwierzę).**

2 **Które pytanie dobrze nadaje się do poznawania się w klasie?**

A. Gdzie twoi rodzice pracują?

B. Jaką grę na przerwie lubisz najbardziej?

C. Ile kosztował twój nowy telefon?

D. Dlaczego masz takie krótkie włosy?

3 **Przeczytaj zdania. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe.**

1. Nowa osoba w klasie powinna sama znaleźć sobie kolegów.	P	F
2. Można zaprosić nową osobę do wspólnej zabawy na przerwie.	P	F
3. Dobrze jest pokazać nowej osobie, gdzie jest świetlica i sekretariat.	P	F
4. Jeśli ktoś nie chce mówić o sobie, trzeba go dopytać.	P	F

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Godzina wychowawcza: Integracja klasy – scenariusz z kartami dla uczniów, klasy 4–6

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Zanim zaczniesz" – co przygotować i zasady bezpiecznej rozmowy (nikt nie musi mówić o sobie)
- scenariusz na 45 minut krok po kroku
- karty dla uczniów z kluczem i materiały do druku.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/godzina-wychowawcza-integracja-klasy-klasy-4-6